

REDOVISNING AV FRAMDRIFIT

Uppdrag avseende järnvägsunderhållets organisation och besiktningfrågor

Regeringsuppdrag N2017/00208/TIF, N2016/06825/TIF

Trafikverket

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Redovisning av framdrift. Regeringsuppdrag avseende järnvägsunderhållets organisation och besiktningfrågor

Författare: Frida Persson

Dokumentdatum: 2017-06-26

Diarienummer: TRV 2017/50879

Innehåll

1. BAKGRUND	3
2. UPPDRAGETS FRAMDRIFT	4
2.1. Startande av projekt	4
2.2. Leveransuppföljning	4
2.3. Manuell underhållsbesiktning	5
3. NÄSTKOMMANDE REDOVISNING AV UPPDRAGETS FRAMDRIFT	FEL!

BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.

1. Bakgrund

Regeringen har, den 12 januari 2017, uppdragit åt Trafikverket att snarast vidta åtgärder för att i egen regi organisera och bedriva verksamhet för leveransuppföljning och manuell underhållsbesiktning avseende järnvägsunderhåll.

Trafikverket genomförde i ett tidigare regeringsuppdrag (Järnvägsunderhållets organisering, 28 oktober 2016, TRV 2016/53995) en fördjupad utredning där Trafikverket presenterade möjliga åtgärder för ett övertagande och genomförande i egen regi av tillstånds- och leveransuppföljning samt underhållsbesiktning för det statliga järnvägsnätet som Trafikverket är infrastrukturförvaltare för. I utredningen uttrycker Trafikverket att det utifrån bedömda kostnader och beskrivna konsekvenser är rimligt att leveransuppföljning och manuell underhållsbesiktning tas över i egen regi. Detta skulle öka Trafikverkets beställarförmåga, såväl när det gäller att formulera kraven i kontrakten som att säkerställa att entreprenörerna lever upp till de kontraktuella kraven.

Regeringen beslutade således i enlighet med Trafikverkets rekommendation, vilket innebär att leveransuppföljning och manuell underhållsbesiktning av järnvägen ska bedrivas i egen regi medan upphandlade leverantörer fortsätter att utföra säkerhetsbesiktning och maskinell besiktning.

I Regeringsuppdraget anges att Trafikverket ska till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) redovisa framdriften av uppdraget vid följande tillfällen; den 30 juni 2017, den 15 december 2017 samt den 29 juni 2018. Regeringen avser därefter att återkomma med tidpunkter för ytterligare redovisningstillfällen. Den här skriften utgör redovisning av den framdrift som Trafikverket gjort sedan uppdraget mottogs fram till den 30 juni 2017.

2. Uppdragets framdrift

2.1. Startande av projekt

Trafikverket beslutade att genomföra regeringsuppdraget i form av ett projekt mot bakgrund av de fördelar den arbetsformen ger. Trafikverket som en stor myndighet får här en möjlighet att uppnå ökad effektivitet genom att bland annat optimera användningen av resurser samt att uppnå en ökad tydlighet i styrning, målstolpar, uppföljningar etc.

2.2. Fokusområde våren 2017

Under våren har Trafikverket fokuserat på att anställa ett antal personer för att arbeta med leveransuppföljning. Detta för att så fort som möjligt börja få ökad kontroll över de arbeten som utförs i järnvägsanläggningen.

Parallellt har arbetet kopplat till underhållsbesiktning påbörjats. Den delen av uppdraget är dock mer komplex och behöver ett större tidsutrymme för att genomföras, vilket är anledningen till att fokus hittills legat på att vidta åtgärder för att bedriva leveransuppföljning i egen regi.

2.3. Leveransuppföljning

Initialt gjordes ett förberedande arbete angående leveransuppföljning i egen regi och den 24 mars togs ett viktigt steg, avseende rekrytering av resurser, för att påbörja implementeringen av Regeringens beslut. Anna Lundman, chef för UH, beslutade att det i ett första läge skulle anställas 21 personer för att genomföra leveransuppföljning av järnvägsunderhållskontrakten.

Under våren har en rekryteringsinsats gjorts över hela landet och det har förekommit såväl interna som externa sökande. Med anledning av den information som en leveransuppföljare har tillgång till och att arbete förekommer ute i fält har Trafikverket beslutat att en s.k. säkerhetsprövning samt hälsokontroll ska ske innan anställning. De nu rekryterade leveransuppföljarna kommer att placeras på någon av Trafikverkets fem distrikt och ska primärt, som ett stöd till projektledaren, arbeta med leveransuppföljning av Trafikverkets kontrakt gällande basunderhåll järnväg. De nyanställda beräknas vara på plats senast i oktober 2017.

Genom den här första direkta åtgärden stärker Trafikverket redan nu den egna kompetensen gällande förmågan att utveckla beställarrollen. Trafikverket får en bättre erfarenhetsåterföring mellan beställare och entreprenör, vilket i sin tur leder till ständigt förbättrade entreprenadkontrakt. Utifrån utfallet av nyanställningarna, vad gäller tillgång till kompetens på marknaden samt Trafikverkets behov, kommer ytterligare anställningar genomföras i en andra våg.

2.4. Manuell underhållsbesiktning

Inledningsvis bör det förtydligas att en översyn av Trafikverkets hela besiktningsverksamhet redan påbörjats cirka ett år innan Trafikverket fick aktuellt uppdrag från Regeringen. Syftet med arbetet är att kvalitetssäkra besiktningsverksamheten ur ett verksamhetsnära-, säkerhetsmässig- och helhetsperspektiv. Utifrån en genomlysning av tekniska regelverk och befintliga arbetssätt ska aktiviteter och åtgärder lyftas fram för att förbättra verksamheten ur ett långsiktigt och kortsiktigt tidsperspektiv.

Utifrån Regeringsuppdragen ska nu Trafikverket vidta åtgärder för att med egen personal utföra manuell underhållsbesiktning. Syftet är att bättre kunna dra slutsatser om det långsiktiga underhållsbehovet och förstå effekter av en viss nivå av underhåll.

I avvaktan på digitaliseringens potential görs idag delar av underhållsbesiktningen manuellt för att förstå vilka underhållsinsatser som måste vidtas inom allt mellan tre månader och upp till flera år för att leva upp till såväl driftsäkerhet som trafiksäkerhet. Underhållsbesiktning görs däremot inte i samtliga kontrakt gällande järnvägsunderhåll. Exempel på detta är periodisk mätning av spår och kontaktledning.

Genom att bedriva manuell underhållsbesiktning i egen regi är förhoppningen att Trafikverket ska kunna dra korrekta slutsatser för såväl långsiktigt behov av medel som förmåga att redogöra för Riksdag och Regering vad gäller potential att uppnå målsättningar kopplat till leveransskvalitéer per enskild sträcka.

Syftet med att ha egen personal som utför manuell underhållsbesiktning är alltså inte att styra entreprenören i detalj vad gäller åtgärdande av de besiktningsanmärkningar som uppkommer. Dock kommer denna möjlighet att öppnas upp då Trafikverket mer i detalj kommer att ha koll på vad som behöver åtgärdas. Väljs entreprenadformen totalentreprenad måste däremot även entreprenören fortsatt ha koll på anläggningens underhållsbehov i det lite längre perspektivet och förväntas alltså utföra det som idag definieras som underhållsbesiktning. Arbetet har hittills handlat om att säkra ett nuläge bestående av:

- Tidigare arbeten och rapporter
- Pågående arbeten; framförallt "Översyn besiktning" som handlar om att kvalitetssäkra besiktningsverksamheten genom översyn av bland annat regelverk, arbetssätt och IT-system.
- Intervjuer av Trafikverkets ansvariga för olika delar av organisationen och de större entreprenörerna och konsulterna.

Syftet är att således i detalj identifiera framtida leveranser, lämpliga arbetssätt, kompetensbehov och var och hur manuell underhållsbesiktning ska finnas med utgångspunkt i dagens och framtida tekniker och arbetssätt.

3. Fortsatt arbete hösten 2017

Nästa redovisningstillfälle är den 15 december 2017.

Under hösten kommer det påbörjas ett arbete för att utveckla ett systematiskt ramverk och arbetssätt för leveransuppföljning. Utifrån resultatet av vårens rekryteringar kommer ytterligare anställningar ske. Parallellt behövs det genomföras en översyn över var i organisationen de olika leveransuppföljarna ska placeras. Det kan till exempel finnas ett värde i att placera en del av personalen i en strategisk alternativt övergripande analytisk funktion.

Arbetet med att vidta åtgärder för att bedriva underhållsbesiktning i egen regi kommer intensifieras och fördjupas. En plan för genomförande och inriktning beräknas vara klar till årsskiftet.

